

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

FOTÖ FÖRSKOLA LÄSÅRET 2017-18

Vår vision

Vi på Fotö förskola skall skapa en trygg miljö, där alla visar varandra hänsyn och omtanke

- **Alla barn och all personal ser och tar aktivt sitt ansvar för att visionen blir verklighet.**
- **Verksamheten planeras så att alla former av kränkande behandling och diskriminering motverkas.**

Ansvariga för planen

Förskolechefen

- ser till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja barns lika rättigheter och för att motverka diskriminering och kränkning.
- ser till att verksamheten har en plan mot diskriminering och kränkande behandling.
- ser till att adekvata åtgärder vidtas vid diskriminering och kränkning.
- ser till att åtgärderna dokumenteras och utvärderas.

All förskolepersonal

- ansvarar för att följa plan mot diskriminering och kränkande behandling och att förankra den i sitt arbete i förskolan och i samverkan med hemmen.
- har ansvar för det åtgärdande arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.
- arbetar förebyggande genom att vara goda förebilder och låter förskolans värdegrund genomsyra det dagliga arbetet.
- planerar verksamheten så att tillfällen för samarbete och samspel skapas.
- dokumenterar de kränkande handlingar som inträffar.
- förbereder barnen för att aktivt delta i samhällslivet.
- tar tillvara och utvecklar barnens förmåga till ansvars känsla och social handlingsberedskap så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs.

Alla barn

- har rätt att få stöd och hjälp när de känner sig kränkta.
- erbjuds att delta i demokratiska arbetsformer

Vårdnadshavare

- är delaktiga i upprättandet av plan mot diskriminering och kränkande behandling genom förskoleråd.
- tar kontakt med förskolan vid kännedom om att barn blir utsatt för diskriminering eller kränkning.
- skapar tillsammans med personalen en förskola, där alla trivs och utvecklas.

Vad säger lagen?

Skollagen (2010:800)

6 kap. § Åtgärder mot kränkande behandling

Diskrimineringslagen (2008:567)

2 kap. § 5

Syftet är att skydda barn och elever mot kränkningar

Både diskrimineringslagen och 6 kapitlet i skollagen har till syfte att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Kränkningar av barns och elevers värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller genom kränkande behandling.

Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling. De ställer krav på att verksamheterna bedriver ett målinriktat arbete för att främja barns och elevers lika rättigheter och möjligheter samt för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling.

Vår plan mot diskriminering och kränkande behandling omfattar både en likabehandlingsplan och en årlig plan mot diskriminering och kränkande behandling.

FN:s barnkonvention, artikel 2

Definitioner

Diskriminering

Innebär att ett barn missgynnas direkt eller indirekt av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna: *kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.*

Trakasserier

är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

är ett uppträdande, som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar, brev, e-post, sms, mms, msn och meddelanden på olika webbcommunities)

Mobbning

är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Repressalier

är när personalen utsätter ett barn för straff eller annan negativ behandling, på grund av att barnet eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när ett barn medverkar som t ex vittne i en utredning, som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

UTVÄRDERA

Utvärdering av fjolårets plan:

Utvärdering har skett i samband med kvalitetsredovisningen i juni 2017.

- **Närvarande och delaktiga pedagoger för att urskilja negativa mönster och observera barnens samspel.**

Ansvariga: alla pedagoger.

Resultat: Alla pedagoger i förskola, fritidshem och skola har hjälpts åt att bryta negativa mönster. På varje APT har elevärenden tagits upp. Informationen har inte varit tillräcklig för att kunna bemöta alla elever på ett bra sätt. Specialpedagog och rektor bör ansvara för denna punkt på APT.

- **Sagor och dramatiseringar kring värdegrundsfrågor**

Ansvariga: alla pedagoger

Resultat: Detta arbete pågår ständigt.

- **Daglig kontakt med föräldrarna, för att tillvarata oroande signaler**

Ansvariga: alla pedagoger

Resultat: Vi tar kontakt med föräldrarna så fort något händer och försöker att vända negativa beteenden.

- **Intervjuer med barnen om hur de upplever sin och andra barns situation i förskolan.**

Ansvariga: alla pedagoger

Resultat: Frågorna i vår handlingsplan används för att ta reda på hur barnet har det i förskolan.

- **Utvecklingssamtal**

Ansvariga: alla pedagoger och berörda vårdnadshavare

Resultat: Alla föräldrar bjuds in och kommer till utvecklingssamtal.

- **Ett större samarbete med skolan skall planeras.**

Ansvariga: alla pedagoger.

Resultat: Förskola och skola har samarbetat genom Grön Flagg, gemensamma aktiviteter, temadagar, fester, avslutningar, samlingar, friluftsdagar, mm. Vi föreslår en gemensam mejlgrupp för alla pedagoger på förskolan och skolan. Här kan vi utbyta information om kommande aktiviteter och även om ny personal och nya elever.

- **Aktivt arbete med att skapa Vi-känsla i huset.**

Ansvariga: alla pedagoger, förskolechef

Resultat: Vid varje APT har Vi-känslan samtalats kring. Viss personalomsättning har delvis varit en orsak till att vi-känslan inte har utvecklats.

- **Genom kompetensutveckling i Pedagogisk dokumentation görs barnen mer delaktiga i sin utveckling och sitt lärande.**

Ansvariga: alla pedagoger, förskolechef

Resultat: Fortsatt arbete enligt Skolverkets stödmaterial Uppföljning, utvärdering och

utveckling i förskolan har skett. Uppföljning har skett på APT. Den största kompetensutvecklingen har skett genom att alla pedagoger har blivit insatta i att aktivt använda lärplattformen Unikum, där tillfälle till gemensam reflektion har skapats.

- **Se över förskolans litteratur utifrån diskrimineringsgrunderna**

Ansvariga: alla pedagoger, förskolechef

Resultat: Pedagogerna är medvetna vid val av litteratur, så att diskrimineringsgrunderna följs. Vi rensar ständigt bland våra böcker och vi nyinköp har vi diskrimineringsgrunderna i åtanke.

Nya mål och åtgärder

Vi kommer att fortsätta att arbeta med punkterna ovan under läsåret 2017-2018. Dessutom:

- IKT för alla åldrar
- Grön Flagg – natur och miljö
- Samarbete med förskoleklass

Ansvariga: alla pedagoger, förskolechef

Datum när detta skall utvärderas: juni 2018.

FRÄMJA

"Förskolan vilar på demokratins grund. Därför ska dess verksamhet utformas i överenskommelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö." (Lpfö 98, rev.)

På Fotö förskola

- arbetar vi aktivt för att tillvarata den samhörighet som finns mellan barnen på Fotö bl.a. genom gemensamma aktiviteter som "Grön Flagg" arbetet, temadagar, friluftsdagar, fester, avslutningar, redovisningar mm. som är ett samarbete mellan förskola och skola.
- skall alla barn känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt. Vi hälsar på varandra och använder ett trevligt språk och tonfall.
- vill vi att alla tar ansvar för egna handlingar och förskolan/ skolans miljö, allt efter mognad, ålder och förmåga.
- vill vi uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation.
- vill vi förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare .
- hålls barnkonferenser, där förskolepersonal, specialpedagog och förskolechef möts varje termin
- finns specialpedagog tillgänglig för verksamheten.

1. Kön

Mål: Att flickor och pojkar har lika stort inflytande över verksamheten- och lika stort utrymme.

Insatser:

- vi skall granska vårt arbete utifrån ett normkritiskt perspektiv
- vi skall fördela ordet och tiden lika mellan barnen
- vi skall bemöta alla barn likvärdigt, utifrån vars och ens behov och intressen

2. Könsoverskridande identitet

Mål: Att varje barn får sina behov respekterade och tillgodosedda, får uppleva sitt eget värde, utveckla sin identitet och känna trygghet i den.

Insatser:

- vi ska tänka på att inte påverka barnen, hur de betar sig, väljer att klä sig, etc
- vi ska se varje barn som en egen individ och se till mångfalden

3. Etnisk tillhörighet

Mål: Att alla barn skall utveckla sina förmågor och bli intresserade av människor från andra kulturer.

Insatser:

- Samtala och läsa berättelser om människor från olika länder och kulturer.
- Vi ska uppmärksamma FN-dagen
- Vi är med i Läkarmissionens "Aktion Julklappen"

4. Religion eller annan trosuppfattning

Mål: Att alla - oavsett religion eller annan trosuppfattning, bemöts på lika villkor.

Insatser:

- Samtal om olika sätt att tro genomförs, om och när frågan aktualiseras av barnen

5. Funktionshinder

Mål: Alla barn skall ha samma rättigheter och möjligheter oavsett funktionshinder.

Insatser:

- Kompetensutveckling till personalen för att få kunskap om såväl synliga som osynliga funktionshinder
- Samtala med barnen om funktionshinder
- Informera berörd personal om förhållningssätt för att möta barns behov vid funktionshinder
- Lokaler och utemiljö skall anpassas
- Berörd personal skall få stöd och handledning
- Efter samtycke från vårdnadshavare ges nödvändig information till berörda barn och annan personal.

6. Sexuell läggning

Mål: Synliggöra och skapa acceptans för olikheter

Insatser:

- Vi samtalar om att familjer kan se olika ut
- Vara närvarande och delaktiga i barnens rollekar
- Läsa barnböcker om regnbågsfamiljer

7. Ålder

Mål: Alla barn har samma rättigheter och möjligheter oavsett ålder

Insatser:

- Planera aktiviteter, där olika åldrar samarbetar t ex i kompisgrupper.
- Planera utifrån barnets individuella förutsättningar oavsett ålder
- Vara observanta på åldershierarkier.

Ansvarig och datum för uppföljning:

Ansvariga för att planens insatser efterlevs och utvärderas utifrån uppsatta mål (1-7) är:

Alla pedagoger, förskolechef, specialpedagog samt övrig personal på Fotö förskola.

Utvärdering sker i juni 2018.

Vi är medvetna om att det finns en plan och använder oss av denna när barnen visar behov, pratar och har frågor kring ovanstående. Vi ser det som en ständigt pågående process. Vi vill arbeta konkret utifrån barngruppens frågor och erfarenheter.

KARTLÄGGA

Mål: Att få kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling för att kunna vidta relevanta åtgärder.

Kartläggningsmetoder:

Enkäter för vårdnadshavare.

Dagliga samtal vid hämtning och lämning av barn på förskolan

Utvecklingssamtal

Observationer

Riskområdesanalys

Incidentrapportering

FÖREBYGGA

På Fotö förskola

- har vi samlingar och teman som berör värdegrundsfrågor
- har vi samtal i dagliga situationer
- arbetar vi med samarbets- och gruppstärkande lekar/sånger
- sker barnintervjuer inför utvecklingssamtal
- observerar och reflekterar vi i vardagen
- lyfts ett positivt beteende
- skall vi som vuxna vara lyhörda och vaksamma i olika situationer
- används rollspel och drama
- läses sagor och berättelser som inspirerar till samtal om värdegrundsfrågor
- samtalar vi om förhållningssätt

Ansvariga; all personal

Datum när detta skall utvärderas: juni 2018

Personalen har regelbunden avstämning och samarbete med specialpedagog och förskolechef.

Vi vill arbeta aktivt tillsammans med vårdnadshavarna och anser detta nödvändigt för att vårt värdegrundsarbete skall ge ett gott resultat.

ÅTGÄRDA

Akuta åtgärder

Upptäckt av kränkande behandling

När vi ser en upprepning av kränkande behandlingar arbetar vi på ett medvetet sätt med detta enligt vår handlingsplan. När det händer vid enstaka tillfällen, ser vi det mer som en lärande process som vi möter med åtgärder, för att främja barns utveckling.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränker barn

Vid varje enskilt fall bör en bedömning göras av hur allvarlig kränkningen är, hur många steg i handlingsplanen man ska ta och hur snabbt.

Vi har skyldighet att ingripa när vi tror att ett barn upplever sig kränkt.

Vi har skyldighet att göra en anmälan till förskolechef om ett barn känner sig kränkt.

1. Prata med barnet om det som har hänt:

- vad ville du?
- hur tänkte du?
- berätta vad som hände!
- hur kände du?
- hur ska vi göra nu?

Barn ska inte bara säga "förlåt" utan göra förlåt, göra sams, göra bra. Den vuxne måste respektera barnets idéer.

2. Ta stöd i arbetslaget genom att delge varandra observationer, analysera och planera metoder.

3. Informera berörda vårdnadshavare – både till den som blivit kränkt och den som kränkt någon.

Vid samtalet beskriver vi vad som hänt och hur vi arbetar med deras barn ur ett lärande perspektiv.

4. Informera förskolechef Zandra Adolfsson.

5. Förskolechefen lämnar en rapport till BUN.

Om kränkningen inte upphör tar skolledningen över ansvaret för att åtgärda ärendet.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

1. Förskolechef har omgående samtal med det barn och dennes vårdnadshavare, när barnet känner sig kränkt.
2. Förskolechef har omgående samtal med den av personalen, som anses ha medverkat till kränkningen.
3. Förskolechef har samtal med arbetslaget, om vad som pågår.
4. Förskolechef tar kontakt med den anställdes fackliga organisation.
5. Den anställde erbjuds stöd.
6. Vid allvarliga fall vidtas arbetsrättsliga åtgärder, som varning, omplacering, uppsägning och avsked.

Åtgärderna dokumenteras kontinuerligt under arbetets gång.

Förskolechef lämnar rapport till BUN.

Gemensamma dokumentationsrutiner för förskola

Samtliga händelser ska dokumenteras och förvaras inläst på förskolan.

- Alla åtgärder som genomförs under utredningen dokumenteras.
- Rapporten lämnas omgående till förskolechef.
- Förskolechef anmäler ärendet till huvudman, BUN.
- Handlingsplan skrivs tillsammans med vårdnadshavare, om hur vi som vuxna stödjer både det barnet, som känner sig kränkt och det barnet, som kränker.
- Denna handlingsplan sammanställs på individ eller gruppnivå och vid behov på organisationsnivå
- Utredning och åtgärdsplan görs även om barnets vårdnadshavare inte vill att detta skall göras.

Personal som barn och vårdnadshavare kan vända sig till:

Personal Fotö förskola, Måsen

tel: 031-976447

Specialpedagog Helen Olsson

tel: 031-978878

Förskolechef Zandra Adolfsson

tel: 031-976394

Skolchef Eva Svensson

tel: 031-976346